

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **N. H. T.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**, se sídlem Loretánské nám. 101/5, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 4. 2017, čj. 99879/2017-OPL, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 10. 10. 2017, čj. 31A 11/2017-45,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Hradci Králové se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného specifikovanému v záhlaví, kterým byl zamítnut jeho rozklad proti usnesení Velvyslanectví České republiky v Hanoji ze dne 6. 3. 2017, čj. 771/2017-HANOI-II. Tímto usnesením byla podle § 169 odst. 16 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, zamítnuta jeho žádost o upuštění od osobního podání žádosti a zastaveno řízení o žádosti.

[2] Žalovaný v návaznosti na rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 30. 5. 2017, čj. 7 Azs 227/2016-36, dle něhož je věcně příslušným k rozhodnutí o žádostech o povolení k pobytu na území České republiky Ministerstvo vnitra, prohlásil žalobou napadené rozhodnutí za nicotné.

[3] Dne 4. 8. 2017 bylo krajskému soudu doručeno zpětvzetí žaloby, ve kterém žalobce uvedl, že žalobu bere zpět z důvodu, že napadené rozhodnutí bylo prohlášeno za nicotné. Zároveň požádal, aby mu soud dle § 60 odst. 3 s. ř. s. přiznal náhradu nákladů řízení, neboť ke zpětvzetí návrhu došlo v důsledku pozdějšího chování žalovaného.

[4] Krajský soud v usnesení ze dne 10. 10. 2017, čj. 31A 11/2017-45, výrokem I. řízení zastavil, výrokem II. žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobci k rukám jeho zástupce náhradu nákladů řízení ve výši 9 228 Kč a výrokem III. žalobci vrátil poměrnou část zaplaceného soudního poplatku ve výši 2 000 Kč.

[5] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) napadl výroky I. a II. usnesení krajského soudu kasační stížností. Namítal, že krajský soud měl žalobu odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro neodstranitelný nedostatek podmínek řízení spočívající v odpadnutí předmětu řízení, tj. prohlášení napadeného rozhodnutí za nicotné. Poukázal na usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 27. 7. 2017, čj. 5 A 127/2017-35, který ve stejné situaci žalobu odmítl a na usnesení Krajského soudu v Brně, který ačkoliv řízení zastavil, žalobci náhradu nákladů řízení nepřiznal. Stěžovatel v této souvislosti zdůraznil, že krajské soudy nejsou jednotné

při rozhodování o žalobách směřujících proti rozhodnutím správních orgánů, která byla následně prohlášena za nicotná. Žalobce sice vzal žalobu zpět pro pozdější chování stěžovatele, to však bylo vyvoláno objektivními okolnostmi spočívajícími v radikální změně judikatury NSS v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 30. 5. 2017, čj. 7 Azs 227/2016-36. Procesní postup krajského soudu se přitom promítl do povinnosti stěžovatele nahradit žalobci náklady řízení. To však stěžovatel považuje za nespravedlivé, neboť on sám pouze respektoval jinou judikatorní linii než tu, k níž se nakonec přiklonil rozšířený senát NSS. Stěžovatel dále upozornil na možnost krajského soudu z důvodů hodných zvláštního zřetele nepřiznat náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 7 s. ř. s.). Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby NSS napadené usnesení krajského soudu zrušil v rozsahu výroků I. a II. a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[6] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se plně ztotožňuje se závěry krajského soudu, a podotkl, že se stěžovateli primárně jedná o výrok týkající se náhrady nákladů řízení. Žalobce dále rozsáhle citoval rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 30. 5. 2017, čj. 10 Azs 153/2016-52, a poznamenal, že ač lze přisvědčit stěžovateli, že v úzké problematice zastavení řízení o žádosti mohla být judikatura správních soudů rozdílná, judikatura, která přiléhala na případ žalobce (tj. možnost podání žádosti o povolení k pobytu jako přílohy stížnosti na postup správního orgánu) je dlouhodobě ustálená. Žalobce následně nesouhlasil s argumentací stěžovatele, dle níž je třeba upřednostnit odmítnutí žaloby před zastavením řízení o žalobě, a označil stěžovatelem uváděné usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem za exces. V této souvislosti žalobce odkázal na usnesení dalších soudů, v nichž bylo v obdobné věci rozhodnuto o zastavení řízení a o náhradě jeho nákladů. Tento postup akceptoval i NSS, který odmítl kasační stížnost stěžovatele unesením ze dne 12. 9. 2017, čj. 6 Azs 267/2017-27. K námitce stěžovatele na princip fair play žalobce poukázal na to, že byl ve správním řízení slabší procesní stranou a kvůli opakovaným nezákonným a nicotným rozhodnutím správních orgánů se musel bránit opakovanými podáními a za tímto účelem vynaložit nemalé finanční prostředky. Žalobce přesto ze své iniciativy vzal žalobu zpět a ušetřil tak stěžovateli alespoň náklady za další úkon. Za absurdní pak žalobce označil tvrzení stěžovatele, že chování stěžovatele nemělo žádnou souvislost s podáním žaloby. Kdyby se stěžovatel a správní orgán I. stupně řídili ustálenou judikaturou správních soudů, dikcí zákona a celou věc by předal Ministerstvu vnitra k meritornímu projednání, pak by žádné zbytečné náklady ani jedné ze stran nevznikly. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby NSS kasační stížnost odmítl, případně ji jako nedůvodnou zamítl.

[7] Nejvyšší správní soud se zabýval nejprve otázkou, zda jsou v dané věci splněny veškeré podmínky řízení, a shledal, že kasační stížnost není přípustná.

[8] Předně je třeba podotknout, že obsahově totožnou kasační stížností stěžovatele se NSS zabýval již ve věcech sp. zn. 6 Azs 267/2017; sp. zn. 1 Azs 332/2017; sp. zn. 7 Azs 292/2017; sp. zn. 5 Azs 246/2017; sp. zn. 5 Azs 247/2017; sp. zn. 5 Azs 248/2017; sp. zn. 7 Azs 267/2017; sp. zn. 5 Azs 286/2017 a další. Za situace, kdy je skutkový a právní stav nyní posuzované věci zcela srovnatelný, nemá NSS důvod ani v této věci revidovat již dříve vyjádřený právní názor.

[9] NSS s odkazem na svou dosavadní judikaturu upozorňuje, že kasační stížnost je z objektivního hlediska přípustná, neboť směřuje proti rozhodnutí krajského soudu, u něhož to zákon nevylučuje (§ 102 s. ř. s.). Při hodnocení přípustnosti kasační stížnosti je však třeba posoudit i podmínky subjektivní přípustnosti na straně stěžovatele. Ta je zde částečně splněna, neboť kasační stížnost podal účastník řízení před krajským soudem; tím se však subjektivní přípustnost kasační stížnosti nevyčerpává.

[10] Z povahy kasační stížnosti jakožto opravného prostředku vyplývá, že ji může podat jen ten účastník, kterému nebylo rozhodnutím krajského soudu plně vyhověno, popřípadě kterému byla tímto rozhodnutím způsobena jiná určitá újma na jeho právech. Rozhodujícím přitom je výrok rozhodnutí krajského soudu, protože existenci případné újmy lze posuzovat

pokračování

jen z procesního hlediska. Oprávnění podat kasační stížnost tedy svědčí jen tomu účastníku, v jehož neprospěch vyznívá poměření nejpriznivějšího výsledku, který krajský soud pro účastníka mohl založit svým rozhodnutím, a výsledku, který svým rozhodnutím skutečně založil, je-li zároveň způsobená újma odstranitelná tím, že kasační soud napadené rozhodnutí zruší (viz usnesení NSS ze dne 20. 12. 2012, čj. 1 Ans 17/2012 - 33).

[11] Stěžovatel netvrdí, že by mu zastavením řízení byla způsobena jakákoli újma na jeho právech. Domáhá se odlišného výroku v tom směru, že namísto zastavení řízení požaduje odmítnutí žaloby. V důsledku odmítnutí žaloby by však bylo postavení stěžovatele shodné, jako je tomu nyní – žaloba by nebyla věcně projednána a jeho rozhodnutí by nadále bylo nicotné, tedy fakticky neexistovalo. Zde je nutno podotknout, že ani v případě odmítnutí žaloby by kasační stížnost stěžovatele nebyla subjektivně přípustná. Z toho plyne, že stěžovatel není oprávněn napadat výrok o zastavení řízení opravným prostředkem. NSS proto kasační stížnost směřující proti výroku I. usnesení krajského soudu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 120 s. ř. s.

[12] Z argumentace stěžovatele obsažené v kasační stížnosti navíc plyne, že se nedomáhá toho, aby krajský soud v řízení pokračoval a žalobu meritorně projednal, nýbrž prezentuje konstrukci, dle níž nemělo být řízení o žalobě zastaveno, ale žaloba měla být odmítnuta. Jak v případě zastavení řízení, tak v případě odmítnutí žaloby se ovšem řízení končí procesním rozhodnutím, aniž by předmět řízení byl meritorně projednán a vyřešen autoritativním soudním výrokem. Stěžovatel tedy nikterak nezpochybňuje skutečnost, že žaloba nebyla věcně projednána, ani netvrdí, že by mu samotným zastavením řízení o žalobě vznikla újma. Je zřejmé, že ve skutečnosti se stěžovatel brání pouze povinnosti hradit náklady řízení jemu uložené výrokem II. usnesení krajského soudu, čemuž účelově přizpůsobuje i svou argumentaci týkající se výroku I. téhož usnesení. NSS k poznámce stěžovatele ohledně rozličného přístupu krajských soudů k dané procesní situaci poznamenává, že jistě není žádoucí, kasační stížnost však není univerzálním opravným prostředkem a nemůže napravit, resp. sjednotit všechny aspekty rozhodování krajských soudů.

[13] NSS proto odmítl kasační stížnost i v rozsahu směřujícím proti výroku o nákladech řízení, a to s odkazem na § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. aplikovaný na základě § 120 tohoto zákona. Podle § 104 odst. 2 s. ř. s. totiž není přípustná kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení. Takový výrok lze napadnout pouze ve spojení s hlavním výrokem. Je-li však část kasační stížnosti směřující proti hlavnímu výroku rozhodnutí krajského soudu nepřípustná, následuje její osud i ta část, která napadá výrok o náhradě nákladů řízení (bod 31 usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 6. 2010, čj. 7 Afs 1/2007-64).

[14] NSS tedy kasační stížnost v souladu s § 104 odst. 2 ve spojení s § 46 odst. 1 písm. d) aplikovaným na základě § 120 s. ř. s. odmítl. Vzhledem k tomu, že kasační stížnost byla odmítnuta, nemohl se již NSS zabývat meritorním posouzením kasačních námitek stěžovatele. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 aplikovaný na základě § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. listopadu 2017

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu